Απαντήσεις περί του θανάτου (Γέροντας Ευστράτιος Γκολοβάνσκι)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 20 Δεκεμβρίου, 2017

Υπάρχουν δύο ειδών θάνατοι, ο πρόσκαιρος και ο αιώνιος.

Πρόσκαιρος είναι ο σωματικός θάνατος του ανθρώπου, ο χωρισμός δηλαδή της ψυχής από το σώμα, το οποίο παραδίνεται στη φθορά. «Το χωμάτινο σώμα», λέει ο **Εκκλησιαστής**, «θα επιστρέψει στη γη, από την οποία πλάστηκε, και η ψυχή θα επιστρέψει στον Θεό, που την έπλασε» (12:7).

Αιώνιος είναι ο ψυχικός ή πνευματικός θάνατος, δηλαδή ο οριστικός χωρισμός της ψυχής από τον Θεό και ο ατελεύτητος κολασμός της. Γι' αυτόν το θάνατο λέει ο **άγιος Γρηγόριος ο Διάλογος**: «Επειδή μιλάμε για δυο τρόπους ζωής, επόμενο είναι να νοήσουμε και το θάνατο με δυο τρόπους. Άλλο πράγμα είναι να ζούμε για τον Θεό, δηλαδή μέσα στη μακαριότητα, και άλλο να ζούμε όπως ακριβώς πλαστήκαμε και δημιουργηθήκαμε, δηλαδή απλώς και μόνο ως έμβια όντα. Και η ψυχή, λοιπόν, είναι τόσο θνητή όσο και αθάνατη. Και θνητή είναι, όταν χάσει τη μακάρια ζωή· αθάνατη πάλι είναι, όταν ζει πνευματικά. Τη φυσική της ύπαρξη, βέβαια, δεν μπορεί ποτέ να τη χάσει, ούτε όταν κατακριθεί στον αιώνιο θάνατο. Γιατί σ' αυτή την κατάσταση χάνει μόνο τη μακάρια ζωή, όχι όμως και την ύπαρξή της. Απ' αυτό μάς επιτρέπεται να συμπεράνουμε πως υπομένει θάνατο αθάνατο και αφανισμό ανεξαφάνιστο και τέλος ατέλειωτο».

Γιατί ο Θεός μάς αποκρύβει την ημέρα του θανάτου μας;

Την αποκρύβει **από φιλανθρωπία**. Αν διαπράττουμε τόσα αμαρτήματα, μη γνωρίζοντας πότε θα πεθάνουμε, **σκεφθείτε τι θα κάναμε αν το γνωρίζαμε**. Γιατί πολλοί άνθρωποι, μαθαίνοντας ότι θα πεθάνουν σε βαθιά γεράματα, θα έπεφταν σε βαριές αμαρτίες για να ικανοποιήσουν τα πάθη τους (φιληδονία, φιλαργυρία, ζηλοφθονία, εκδικητικότητα κλπ.), θα έκαναν ακόμα και μεγάλα εγκλήματα σε βάρος των συνανθρώπων τους (φόνους, τραυματισμούς, ληστείες, αδικίες κάθε λογής), αποφασισμένοι να μετανοήσουν λίγο πριν από το θάνατό τους. Άλλοι, πάλι, μαθαίνοντας ότι θα πεθάνουν νέοι, θα κυριεύονταν από κατάθλιψη και απελπισία, θα παραπονιούνταν και θα βαρυγγωμούσαν, ακόμα και θα βλασφημούσαν τον Θεό σαν άδικο τάχα και μεροληπτικό. Όλοι, τέλος, είτε γέροι είτε νέοι πέθαιναν, φτάνοντας στα πρόθυρα του θανάτου, θα βασανίζονταν τρομερά από τον φυσικό φόβο και την έμφυτη δειλία της ανθρωπίνης φύσεως μπροστά στο φρικτό αυτό

μυστήριο. Δειλία φυσική και αδιάβλητη μπροστά στο θάνατο δοκίμασε ως προς την ανθρώπινη φύση Του ακόμα και ο Θεάνθρωπος Κύριος, λίγο πριν από τη σταύρωσή Του. Γι' αυτό και, όταν προσευχήθηκε στον Πατέρα Του, στον κήπο της Γεθσημανή, είπε: «*Πατέρα μου, αν είναι δυνατόν, ας μην πιώ αυτό το ποτήρι*» (Ματθ. 26:39).

Η άγνοια της ημέρας του θανάτου μας, λοιπόν, είναι ευεργετική και σωτήρια. Γνωρίζοντας ότι θα πεθάνουμε αλλά όχι ακριβώς πότε, **αποφεύγουμε τόσο την ψυχόλεθρη αμαρτία όσο και τη συντριπτική φρίκη τού επικείμενου θανάτου**. Ας **ευγνωμονούμε** και γι' αυτό, λοιπόν, τον **πάνσοφο** και **πανάγαθο** Θεό, που **όλα τα οικονομεί για το καλό μας**, και **ας συντηρούμε μέσα μας τη σωτήρια μνήμη του αναπόφευκτου θανάτου**. Σοφά μας συμβουλεύει ο **Σειράχ**: «***Σ' ό,τι κάνεις, να θυμάσαι το τέλος της ζωής σου, και δεν θα αμαρτήσεις ποτέ***» (Σοφ. Σειρ. 7:36).

Πώς μπορούμε να παρηγορηθούμε για το θάνατο μελών της οικογένειάς μας;

Ας μη θρηνούμε για όσους φεύγουν απ' αυτή τη ζωή, παρά μόνο αν έφυγαν χωρίς μετάνοια. Αν ήσουνα γεωργός, δεν θα θρηνούσες, βλέποντας το σιτάρι, που έσπειρες, να διαλύεται στη γη. Θα θρηνούσες, απεναντίας, βλέποντάς το να μη διαλύεται, να παραμένει δηλαδή μέσα στη γη σκληρό, όπως το έσπειρες. Η διάλυσή του σου δίνει χαρά, γιατί είναι η αρχή της μελλοντικής βλαστήσεως του νέου σιταριού. Χαρά πρέπει να σου δίνει και η διάλυση του φθαρτού σώματος, όταν αυτό θαφτεί στη γη. Γιατί «*όταν το σώμα σαν το σπόρο μπαίνει στη γη, είναι φθαρτό· θ' αναστηθεί, όμως, άφθαρτο. Θάβεται άδοξο· θ' αναστηθεί, όμως, ένδοξο. Ενταφιάζεται ανίσχυρο· θ' αναστηθεί, όμως, δυνατό. Ενταφιάζεται σώμα που ήταν εμψυχωμένο από ζωική φυσική δύναμη· θ' αναστηθεί, όμως, ζωοποιημένο από το Πνεύμα του Θεού*» (Α' Κορ. 15:42-44).

Για να βλαστήσουν οι σπόροι, που σπέρνουμε στη γη, χρειάζονται κόποι και φροντίδες· για ν' αναστηθούν τα σώματά μας, που θάβονται στη γη, και να ζήσουν άφθαρτα πια στην αιωνιότητα μαζί με τις ψυχές μας, δεν χρειάζεται παρά να είμαστε **δίκαιοι** σ' ετούτη την πρόσκαιρη ζωή. Τη βλάστηση των σπόρων θα την ακολουθήσουν πάλι η φθορά και ο θάνατος· την ανάσταση των σωμάτων θα την ακολουθήσουν η αφθαρσία, η αθανασία και η ατελεύτητη μακαριότητα.

(Από το βιβλίο: Γέροντος Ευστρατίου (Γκολοβάνσκι), "Απαντήσεις σε ερωτήματα χριστιανών". Ιερά Μονή Παρακλήτου, 2012. Ερωτήσεις 110, 186 και 51, σελ. 116, 195)

(Πηγή ψηφιακού κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*